

XXIII. évfolyam, 3. szám, 2020

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet

Gabona és Ipari Növények
XXIII. évfolyam, 3. szám, 2020

Megjelenik kéthetente
2020. február 25.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Pásztor Zsuzsanna
pasztor.zsuzsanna@aki.naik.hu
Vadkerti-Tóth Nikolett
vadkerti-toth.nikolett@aki.naik.hu
Ecsediné Wanek Zsuzsanna
wanek.zsuzsa@aki.naik.hu

Kiadó
NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
<https://aki.naik.hu>
aki@aki.naik.hu
<https://pair.aki.gov.hu>

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.naik.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Gabonapiaci jelentés	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
A gabonafélék jegyzése.....	6
Termelői és kikötői árak.....	9
Gabonapiaci információk.....	11
Olajnövény-piaci jelentés	13
Repcemag.....	13
Napraforgómag.....	13
Szójabab.....	13
Agrárpolitikai Hírek.....	14
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	15
Termelői és kikötői árak.....	17
Olajmagpiaci információk.....	19
Cukorpiaci jelentés	21

Összefoglaló

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon az egy évvel korábbinál 7 százalékkal alacsonyabb, átlagosan 57,6 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron kereskedtek az étkezési búzával február második hetében.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 148–151 dollár/tonna között ingadozott a kukorica fronthavi jegyzése február 10. és 21. között.

Az *Oil World* februári előrevetítése szerint a repcemag és a canola globális termelése 61,7 millió tonna lehet a 2019/2020. gazdasági évben, ami 4,5 százalékkal maradhat el az egy évvel korábitól.

A KSH előzetes adatai alapján Magyarországon 14,1 ezer hektárról takarították be a cukorrépat 2019-ben, 11 százalékkal kisebb területről, mint 2018-ban.

Gabonapiaci jelentés

Búza

A Tallage francia piacelemző vállalat februári tájékoztatása szerint a búza ára a világpiacon jelentősen emelkedett január végéig, majd visszakorrigált. Ez alól az egyetlen kivételt az argentin termény jelentette: 2020. január 10. és február 7. között a 2020. márciusi határidőre vonatkozóan 16 dollárral 230 dollár (USD)/tonnára emelkedett a búza kikötői ára (FOB). Az argentin gazdák az exportadók januári emelkedése miatt jelentős mennyiségű búzát értékesítettek, ezért a tartalékok viszonylag alacsony szinten vannak. Az USA-ban a piros lágyszemű őszi búza (SRW) áprilisi exportára (FOB) 2 dollárral 251 dollár/tonnára, a piros keményszemű őszi búza (HRW) márciusi exportára 7 dollárral 225 dollár/tonnára, az áprilisié 5 dollárral 228 dollár/tonnára ereszkedett a jelzett periódusban. Az Oroszországban megtermelt 12,5 százalékos fehérjetartalmú, márciusi szállítású malmi búza kikötői ára (FOB) 225 dollár/tonna volt ugyanekkor. Németországban a januárral megegyező 226 dollár/tonna áron kötöttek szerződést a márciusi szállítmányokra februárban. A márciusban Rouen-ba (FOB) érkező malmi búzát 219 dollár/tonnáért (–4 dollár/dollár) kínálták. A márciusi szállítású takarmánybúza franciaországi exportára szintén 4 dollárral 219 dollár/tonnára ereszkedett a megfigyelt periódusban. A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon az egy évvel korábbinál 7 százalékkal alacsonyabb, átlagosan 57,6 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron kereskedtek az étkezési búzával február második hetében. A takarmánybúza 54,4 ezer forint/tonna áron forgott ugyanekkor.

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a búza front-havi jegyzése 199–208 dollár/tonna között ingadozott február 10. és 21. között. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) 193–196 euró/tonna tartományban mozgott a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése ugyanekkor.

Kukorica

A Tallage tájékoztatása szerint Argentínában a le-hullott a csapadéknak köszönhetően minden biztonnyal javult a vetések állapota, ezért az egy hónappal korábbihoz képest nem változott jelentősen a kukorica kiviteli ára. 2020. január 13. és február 6. között 3 dollárral 177 dollár/tonnára (FOB) emelkedett az argentin termény 2020. márciusi exportára, a májusi–júliusi szállítási kukoricáé 175–161 dollár/tonna volt. A brazil termény kikötői ára (2020. júliusi határidő) 176 dollár/tonna volt ugyanekkor. Ezzel egy időben a fekete-tengeri országokban 1-2 dollárral emelkedett a márciusi szállítmányok ára (FOB), így Ukrajnában 183 dollár/tonna, Bulgáriában és Romániában 186 dollár/tonna volt február 6-án. Az USA-ban megtermelt kukoricát a 2020. márciusi határidőre vonatkozóan 177 dollár/tonnáért adták fel ugyanekkor (–2 dollár, FOB), miközben a termény 2020. május–júliusi kikötői ára 2-3 dollárral 177-180 dollár/tonnáig ereszkedett. Franciaországban egyaránt 8 dollárral csökkent a termény márciusi (192 dollár/tonna), májusi (194 dollár/tonna) és júliusi (197 dollár/tonna) ára (FOB) a jelzett időszakban. Márciusban tehát az amerikai és az argentin kukorica a legversenyképesebb, ezt követi az ukrán, a bolgár és román, majd a francia termény. Magyarországon a NAIK AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 45 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a takarmánykukorica február második hetében. Ez az árszint az egy évvel korábbi 2 százalékkal múlta alul.

A chicagói árutőzsdén 148–151 dollár/tonna között ingadozott a kukorica fronthavi jegyzése február 10. és 21. között. Ezzel egy időben a párizsi árutőzsdén 170 euró/tonnáig emelkedett a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése.

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára Magyarországon

	2020. 7. hét	2020. 7. hét/2019. 7. hét (százalék)	2020. 7. hét/2020. 6. hét (százalék)
Étkezési búza	57 612	93	108
Takarmánybúza	54 367	...	103
Takarmánykukorica	45 008	98	100
Takarmányárpa	44 104	79	95

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

2. táblázat: A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 02. 19.	2020. 02. 20.	2020. 02. 21.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	–	HUF/tonna	–	–	–
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2020. március	EUR/tonna	196	196	195
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2020. március	USD/tonna	208	206	202

Megjegyzés: A malmi búzát 2017. május 2., a takarmánybúzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

3. táblázat: A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

	Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 02. 19.	2020. 02. 20.	2020. 02. 21.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2020. március	EUR/tonna	169	169	170
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2020. március	USD/tonna	150	149	148

Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2019. november 4. óta nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

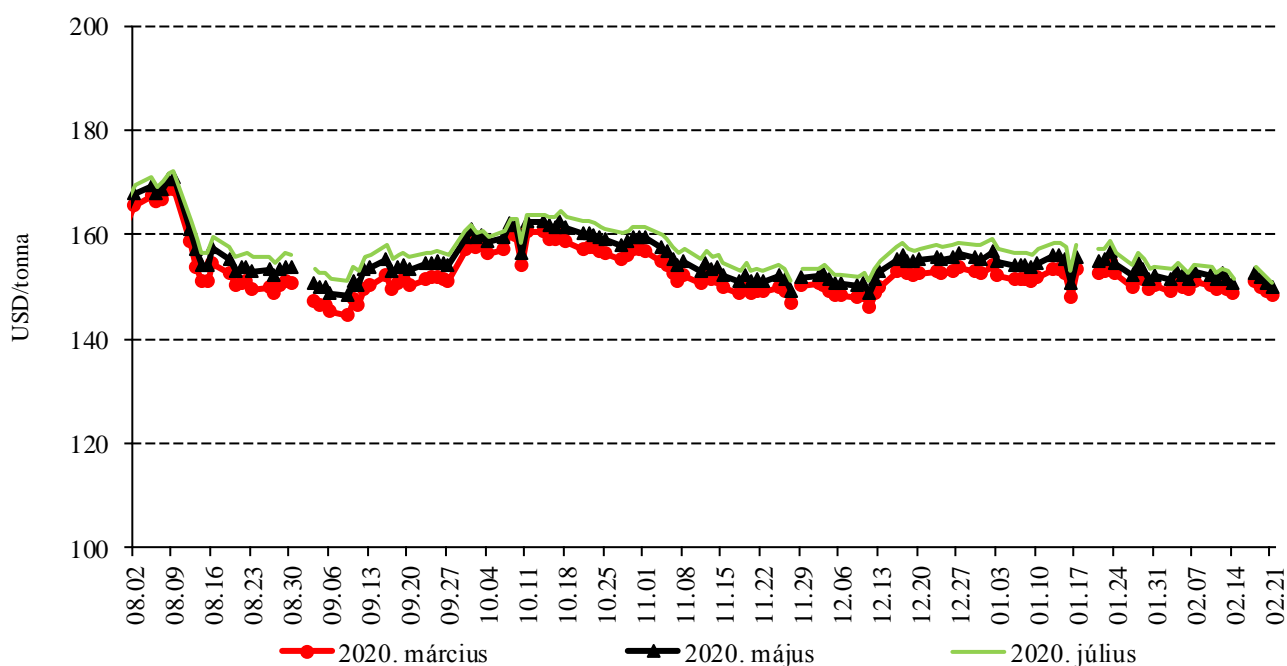
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2019–2020)

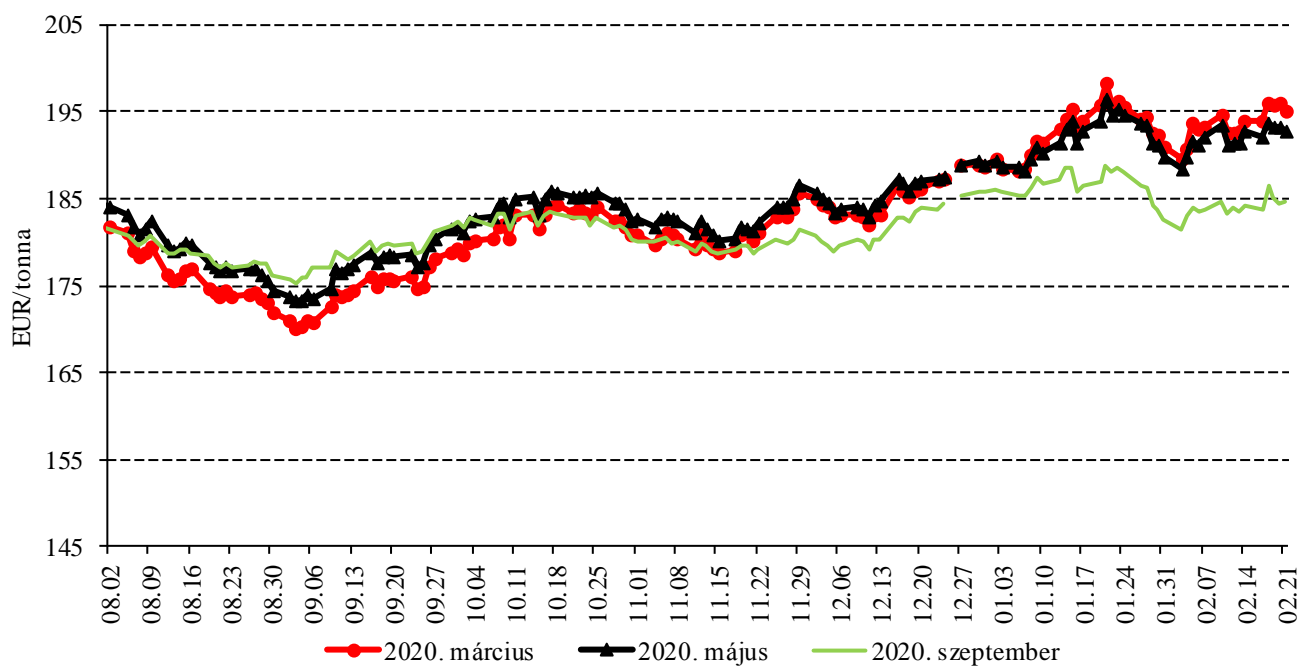
Forrás: CME Group

2. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2019–2020)

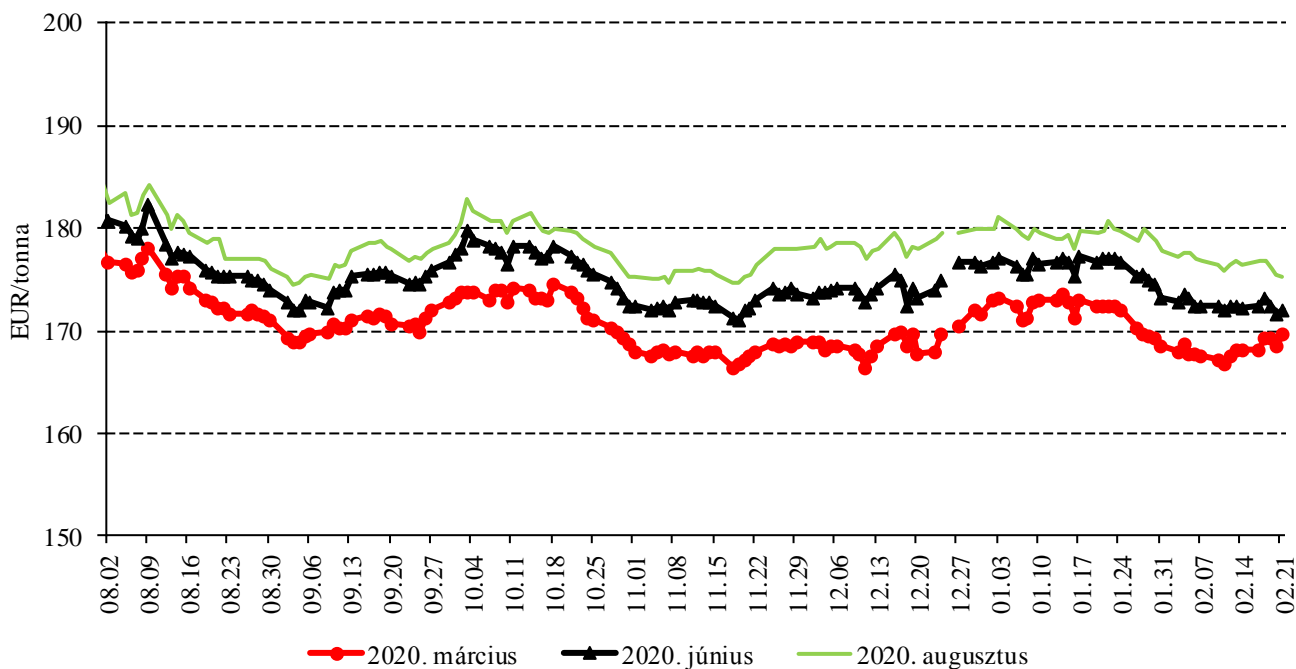
Forrás: CME Group

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: Euronext

4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: Euronext

4. táblázat: **A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2020. február 21.)**

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2020. március	195	65 863	2020. március	202	63 259
2020. május	193	65 103	2020. május	203	63 374
2020. szeptember	185	62 401	2020. július	203	63 374
2020. december	187	63 246	2020. szeptember	205	64 062
2021. március	189	63 752	2020. december	209	65 165
2021. május	190	64 006	2021. március	212	66 083
KUKORICA					
2020. március	170	57 335	2020. március	148	46 374
2020. június	172	58 095	2020. május	150	46 814
2020. augusztus	175	59 192	2020. július	151	47 161
2020. november	171	57 841	2020. szeptember	150	46 989
2021. január	175	59 108	2020. december	152	47 480
2021. március	177	59 615	2021. március	156	48 611

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: **A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása**

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2020. 02. 14. (százalék)	2020. 02. 21. (százalék)
Búza	2020. március	202,46	22,2	23,4
Kukorica	2020. március	148,42	14,6	15,1
Szójabab	2020. március	327,17	12,2	11,3
Szójadara	2020. március	318,70	12,8	12,2

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: **A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2020. február 18.)**

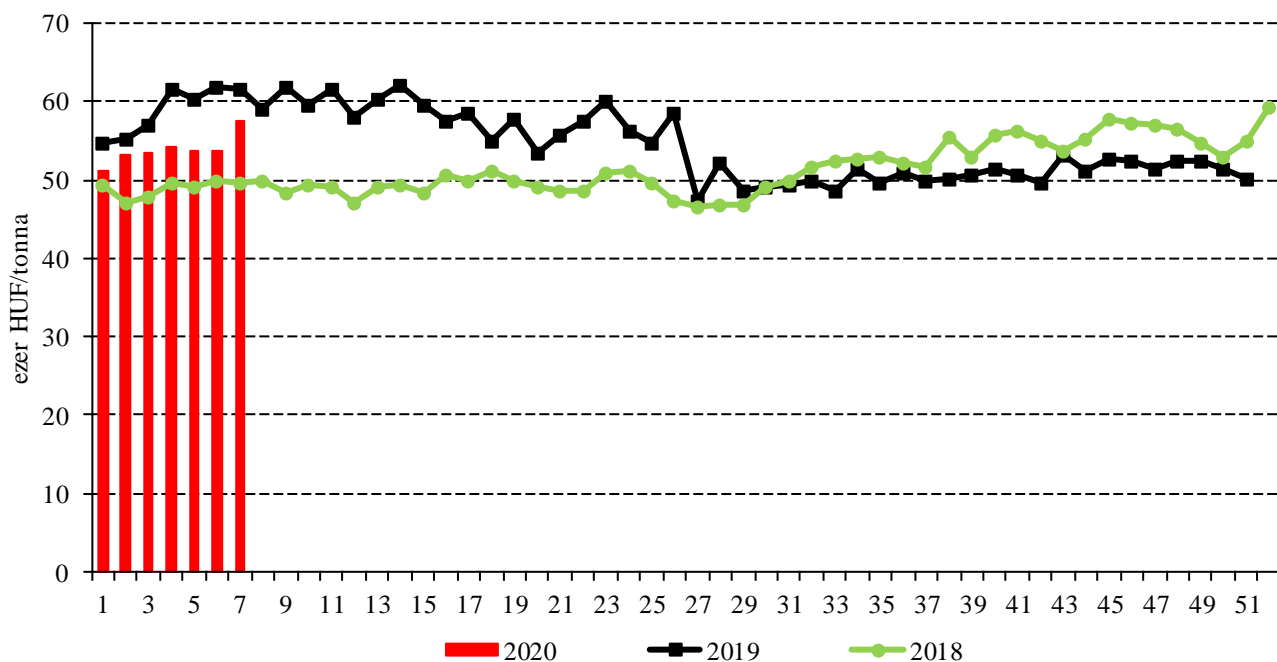
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	26 994	141 209	88 894	16 633	14 202	142 705	83 443	131 139	25 062	22 121	50 399
Kukorica	408 362	677 263	194 266	39 196	73 988	192 969	249 824	256 136	137 754	37 126	95 294
Szójabab	287 563	387 072	123 187	12 628	33 426	74 892	170 867	116 664	93 919	13 808	62 428
Szójadara	145 623	215 645	96 132	2 698	25 876	43 698	115 205	65 086	42 749	10 619	39 137

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

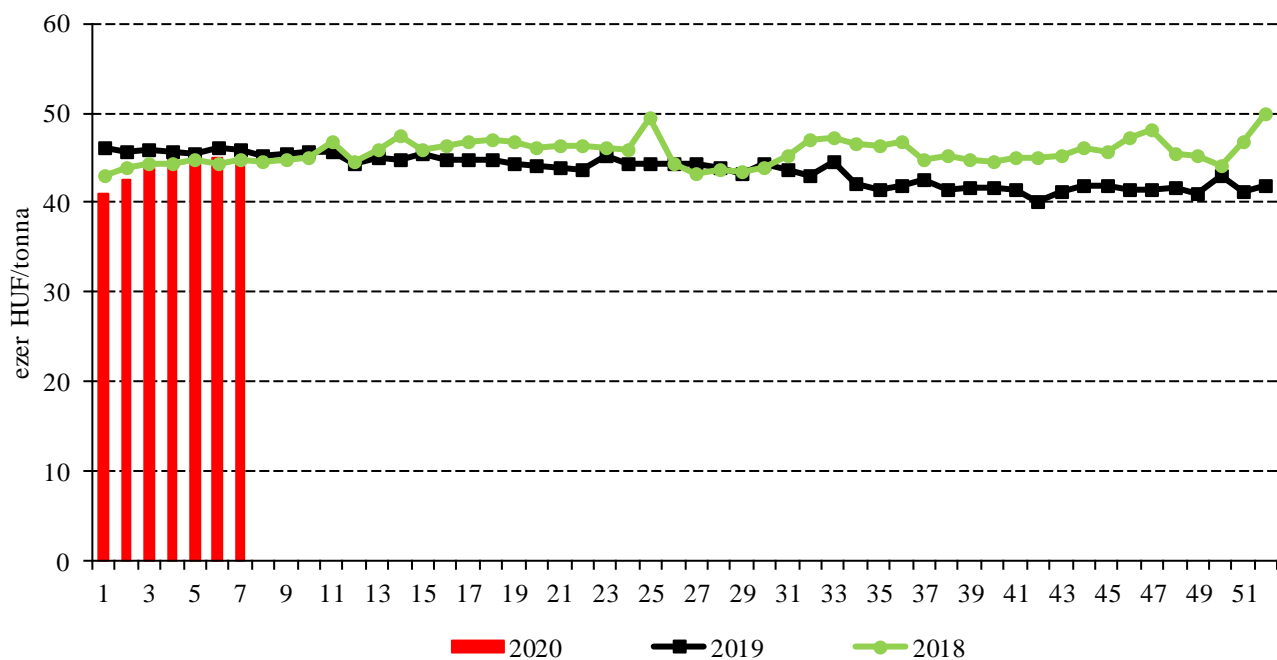
Termelői és kikötői árak

5. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁÍR

6. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁÍR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

		Mértékegység	2020. 02. 01.	2020. 02. 08.	2020. 02. 15.	2020. 02. 22.
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	230	225	221	225
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	217	220	216	216
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	229	223	222	220
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	225	220	217	216
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	184	n. a.	186
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	178	178	177	177
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	185	184	180	181
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	164	164	160	159
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	190	189	187	187
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	191	197	189	187
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	194	194	194	192
	Románia, FOB Constanța	EUR/tonna	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, Európai Bizottság, IGC

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2020. 4. hét	2020. 5. hét	2020. 6. hét	2020. 7. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	174	179	179	174
	Németország, DEPSILO Hamburg	201	199	197	199
	Franciaország, DELPORT Rouen	198	196	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Banat	173	177	178	178
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	169	169	169	169
	Németország, DEPSILO Hamburg	197	197	194	195
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	143	158	n. a.	174
	Egyesült Királyság, FGATE	179	181	176	179
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	135	141	141	141
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	172	170	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	127	143	137	147
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	151	151	153	153
	Németország, DEPSILO Hamburg	173	173	171	172
	Franciaország, DELPORT Rouen	170	171	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Muntenia	145	140	153	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	148	151	151	153

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár; n. a. – nincs adat.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Kiszereelés	Mértékegység	2019. 7. hét	2020. 6. hét	2020. 7. hét	2020. 7. hét/ 2019. 7. hét (százalék)	2020. 7. hét/ 2020. 6. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	1 959	2 501	2 057	105	82
		HUF/kg	81	82	82	100	100
	zsákos	tonna	2 855	2 761	2 829	99	102
		HUF/kg	85	85	85	99	100
	zacskós	tonna	1 199	1 582	1 473	123	93
		HUF/kg	92	90	91	99	101
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna
		HUF/kg
	zsákos	tonna	20	23
		HUF/kg	98	100
	zacskós	tonna	69	88	60	87	68
		HUF/kg	101	103	103	103	100
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	1 283	1 556	1 397	109	90
		HUF/kg	80	79	80	100	100
	zsákos	tonna	913	870	748	82	86
		HUF/kg	84	83	83	98	100
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	445	620	560	126	90
		HUF/kg	85	84	84	99	99
	zsákos	tonna	65	72	55	84	76
		HUF/kg	95	92	89	93	97
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	71	168	165	233	99
		HUF/kg	101	101	100	99	99

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

10. táblázat: Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2019. január	2019. december	2020. január	2020. január/ 2019. január (százalék)	2020. január/ 2019. december (százalék)
Brojlertáp	tonna	8 991	7 219	7 735	86	107
	HUF/tonna	94 897	95 962	95 900	101	100
Hízósertéstáp	tonna	8 550	10 624	10 537	123	99
	HUF/tonna	79 268	77 744	77 572	98	100

Forrás: NAIK AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2018. január–november	2019. január–november	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	1 769,78	1 985,20	112,2
	10039000 Árpa, nem vető	430,58	392,30	91,1
	10059000 Kukorica, nem vető	2 121,04	2 842,78	134,0
Import	10019900 Búza, nem vető	125,41	91,72	73,1
	10039000 Árpa, nem vető	9,90	18,95	191,4
	10059000 Kukorica, nem vető	72,06	136,55	189,5

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2018. július 1.– 2019. február 17.	2019. július 1.– 2020. február 23.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	11 389	18 715	164,3
	Árpa	3 093	4 727	152,8
	Kukorica	1 342	3 139	234,1
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	3 248	1 489	45,8
	Árpa	114	512	449,1
	Kukorica	15 679	13 993	89,2

Megjegyzés: Európai Unió és Egyesült Királyság együtt.
Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

						millió tonna	
		USDA		IGC		Tallage	
		2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2019/2020 ^{a)}	2020/2021 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		731	764	733	761	728	754
Felhasználás		737	754	739	754	730	737
Export		175	183	169	175	165	168
Import		175	183	169	175	165	168
Zárókészlet		278	288	265	272	219	236
KUKORICA							
Termelés		1 123	1 112	1 129	1 111	1 037	1 080
Felhasználás		1 144	1 135	1 146	1 150	1 036	1 066
Export		172	173	165	168	167	165
Import		172	173	165	168	167	165
Zárókészlet		320	297	322	283	305	319

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Repcemag

Az *Oil World* februári előrejelzése szerint a repcemag és a canola globális termelése 61,7 millió tonna lehet a 2019/2020. gazdasági évben, ami 4,5 százalékkal maradhat el az egy évvel korábbtól. Tekintettel arra, hogy ez a volumen 1,9 millió tonnával alulmúlja az előre jelzett felhasználást (sajtolás és egyéb célú), a zárókészlet 19 százalékkal 7,9 millió tonnára apadhat a szezon végére.

A *Tallage* francia piacelemző vállalat előrejelzése szerint az Európai Unióban a 2019/2020. évvel csaknem megegyező területről, 5,6 millió hektárról arathatnak repcemagot uniószerre a gazdák a 2020/2021. gazdasági évben. A nagy repcetermelő tagországok egyikénél sem változik lényegesen a termőterület és a várható termésmennyiség: Franciaországban 1,2 millió hektárról 3,9 millió tonna, Németországban 920 ezer hektárról 3,3 millió tonna, Lengyelországban pedig 830 ezer hektárról 2,4 millió tonna terményt takaríthatnak be a gazdák.

Magyarországon az Agrárminisztérium 2019. december 10-i tájékoztatása szerint 311 ezer hektáron került a földbe őszi káposztarepce-vetőmag. Az állományok 73 százaléka kapott jó minősítést december elején, 20 százaléuk volt közepes és 7 százaléuk gyenge állapotban. Ősszel és tél elején Európa-szerre enyhe időjárás volt jellemző, a hőmérséklet nem volt kellően alacsony ahhoz, hogy a növények felkészülhessenek a fagyokra, ezen kívül a folyamatos enyhe hőmérséklet elősegítheti a kártevők korai megjelenését is a repceföldeken, így tavasszal a növényvédelemre várhatóan fokozott figyelmet kell majd fordítani (*Tallage*). A téli és tavaszi időjárás a belpiaci várakozások és az ár alakulása szempontjából különösen nagy figyelmet kap.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a repcemag jegyzése 387–403 euró/tonna között mozgott a 2020. májusi, 376–390 euró/tonna között a 2020. augusztusi és 379–391 euró/tonna között a 2020. novemberi lejáratra vonatkozóan február 3. és 21. között.

Az Európai Bizottság adatai alapján a repcemag világpiacon (FOB) Ausztráliában 444 dollár/tonnáig, Kanadában 375 dollár/tonnáig, az EU-ban (*Moselle*) 436 dollár/tonnáig, Ukrajnában pedig 435 dollár/tonnáig emelkedett február 19-ig.

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a repcemag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára február első hetében 129,3 ezer forint/tonna volt.

Napraforgómag

Az *Oil World* szakértői a 2018/2019. évi szezonhoz képest 5 százalékkal magasabb, rekord szintű globális napraforgómag-termést jeleznek az idei évi szezonra. Az 54,8 millió tonnára rügő volumen épphogy elegendő az 54,75 millió tonnára prognosztizált teljes felhasználás (sajtolás és egyéb célú) fedezésére, így a globális zárókészlet kismértékű emelkedése valószínűsíthető (4 millió tonnára).

Az Európai Bizottság adatai alapján a napraforgómag világpiacon (FOB) az EU-ban (*Bordeaux*) 405 dollár/tonnáig, Ukrajnában 400 dollár/tonnáig csökkent február 19-ig.

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon átlagosan 109,5 ezer forint/tonna termelői áron vásárolták a napraforgómagot (magas olajsavas napraforgómaggal együtt) a feldolgozók és a kereskedők február második hetében, ami 27 százalékkal múlta felül az előző év azonos időszakának átlagát.

Szójabab

Az *Oil World* piacelemző vállalat adatai szerint 342,8 millió tonna szójababtermés várható a világon a 2019/2020. gazdasági évben, ami 5 százalékkal múltán alul az egy évvel korábbit. Ez a kibocsátás nem elegendő a 349,5 millió tonnára jelzett felhasználás (sajtolás és egyéb célú) fedezéséhez, így a tartalékok csökkenése várható, 101,0 millió tonna maradhat a tárolókban a szezon végén.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a szójabab jegyzése 322–330 dollár/tonna között mozgott a 2020. márciusi, 327–333 dollár/tonna között a 2020. májusi és 332–337 dollár/tonna között a 2020. júliusi lejáratra vonatkozóan február 3–21. között.

Az Európai Bizottság adatai alapján a szójabab világpiacon (FOB) Argentínában (*Up River*) 352 dollár/tonnáig, az USA-ban (*Gulf*) 354 dollár/tonnáig, Ukrajnában pedig 383 dollár/tonnáig emelkedett, míg Brazíliában (*Paranagua*) 349 dollár/tonnáig csökkent február 19-ig.

A NAIK AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon

a feldolgozók átlagosan 127,7 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli áron értékesítették a full-fat szóját (33 százalék fehérje-, 12 százalék olaj- és leg-

feljebb 12 százalék víztartalmú) február második hetében, ez 4 százalékkal múlta alul 2019 azonos hetének átlagárát.

Agrárpolitikai Hírek

- A 2021–2027-es európai uniós költségvetés és az agráriumra vonatkozó uniós szintű jogszabályok elfogadása csúszásban van, ezért a Közös Agrárpolitika (KAP) új rendszere később, legalább egy év késéssel tud elindulni – ismertette Feldman Zsolt az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára. A 2021-es átmeneti évben is biztosított lesz a támogatások folyamatossága a magyar mezőgazdasági termelők számára és az új Közös Agrárpolitika

elkészültéig a 2014–2020-as időszak szabályozása marad érvényben. A KAP a következő költségvetési időszakban sok lényeges elemében változni fog. Az új szabályozásban egyebek mellett a tagállamoknak a hagyományos vidékfejlesztési program mellett a közvetlen kifizetéseket és a piaci intézkedéseket is magában foglaló, úgynevezett stratégiai tervet kell létrehozni és elfogadtatni az Európai Bizottsággal.

14. táblázat: **A napraforgómag és a repcemag heti termelői ára Magyarországon**

	2020. 7. hét	2020. 7. hét/2019. 7. hét (százalék)	2020. 7. hét/2020. 6. hét (százalék)
Napraforgómag	109 483	127	99
Repcemag

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PAIR

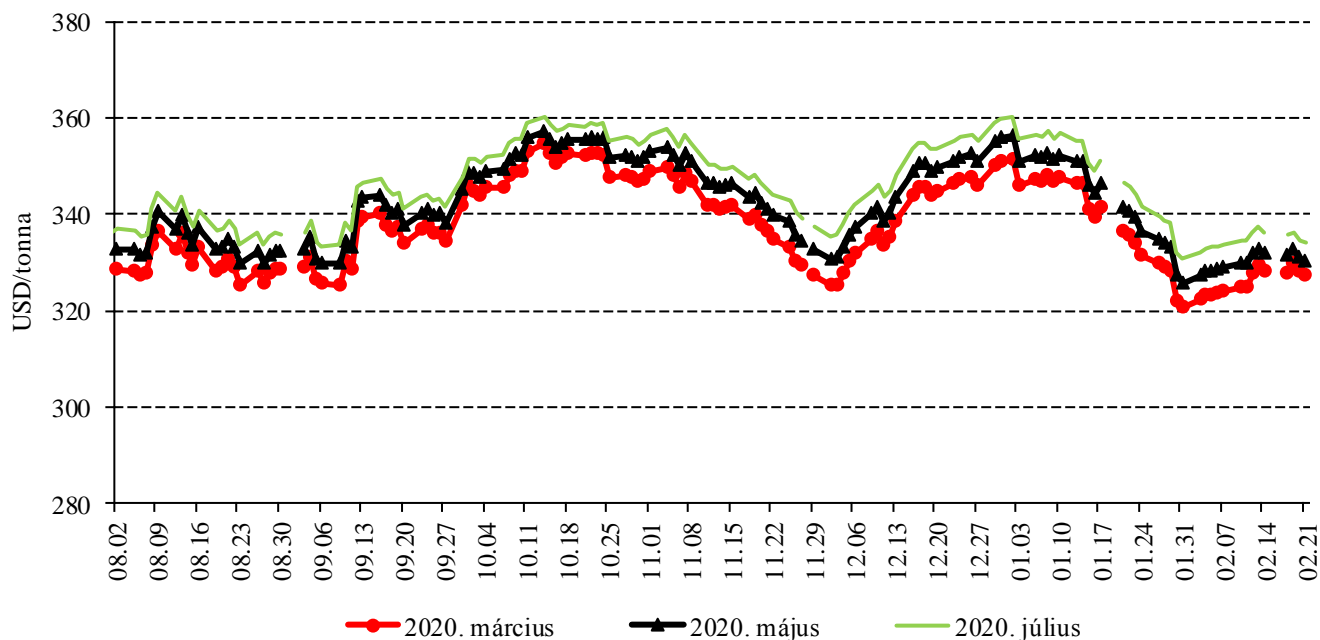
15. táblázat: **Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2020. 02. 19.	2020. 02. 20.	2020. 02. 21.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	HUF/tonna	–	–	–
	Repcemag	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	EUR/tonna	402	401	400
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	USD/tonna	330	328	327

Megjegyzés: A napraforgómagot 2017. október 2., a repcemagot 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

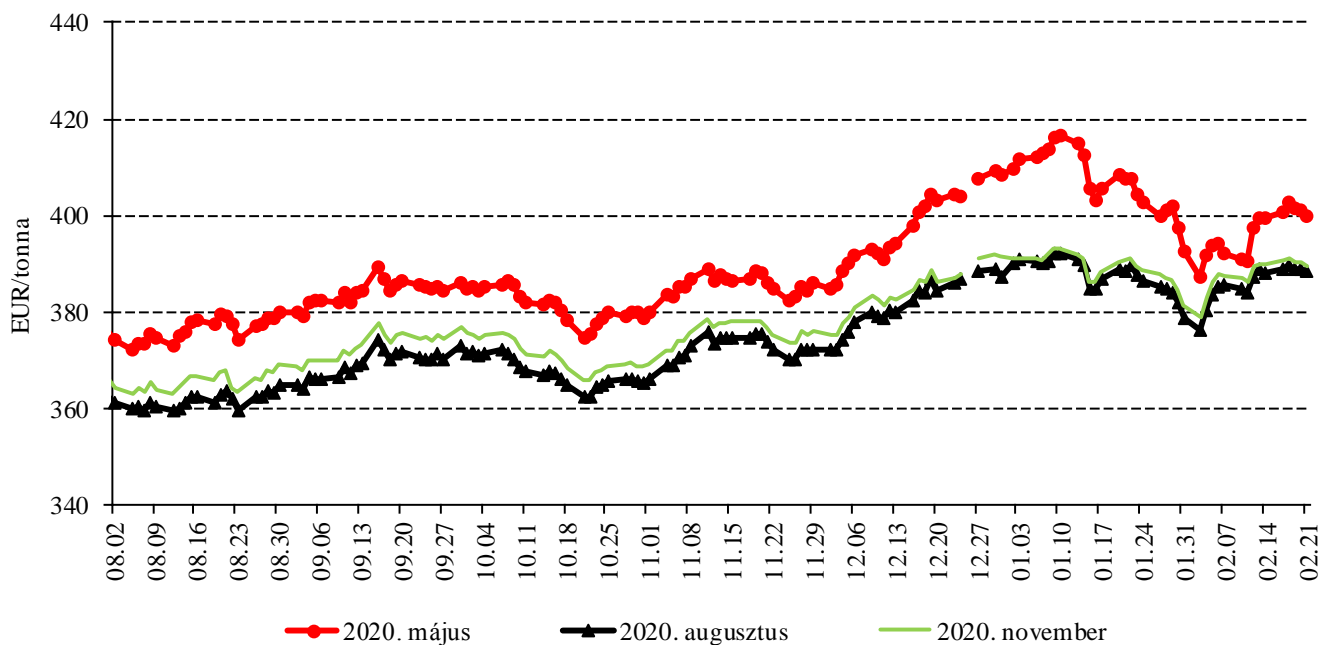
Az olajmagok és származékaik jegyzése

7. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: CME Group

8. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: Euronext

16. táblázat: **Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2020. február 21.)**

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2020. május	400	135 104
	2020. augusztus	388	131 135
	2020. november	390	131 558
	2021. február	391	131 980
	2021. május	389	131 389
	2021. augusztus	383	129 278
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2020. március	327	102 224
	2020. május	330	103 212
	2020. július	334	104 427
	2020. augusztus	335	104 818
	2020. szeptember	336	104 839
	2020. november	337	105 324
SZÓJADARA	2020. március	319	99 578
	2020. május	325	101 506
	2020. július	331	103 330
	2020. augusztus	332	103 846
	2020. szeptember	333	104 086
	2020. október	334	104 261

Forrás: Euronext, CME Group

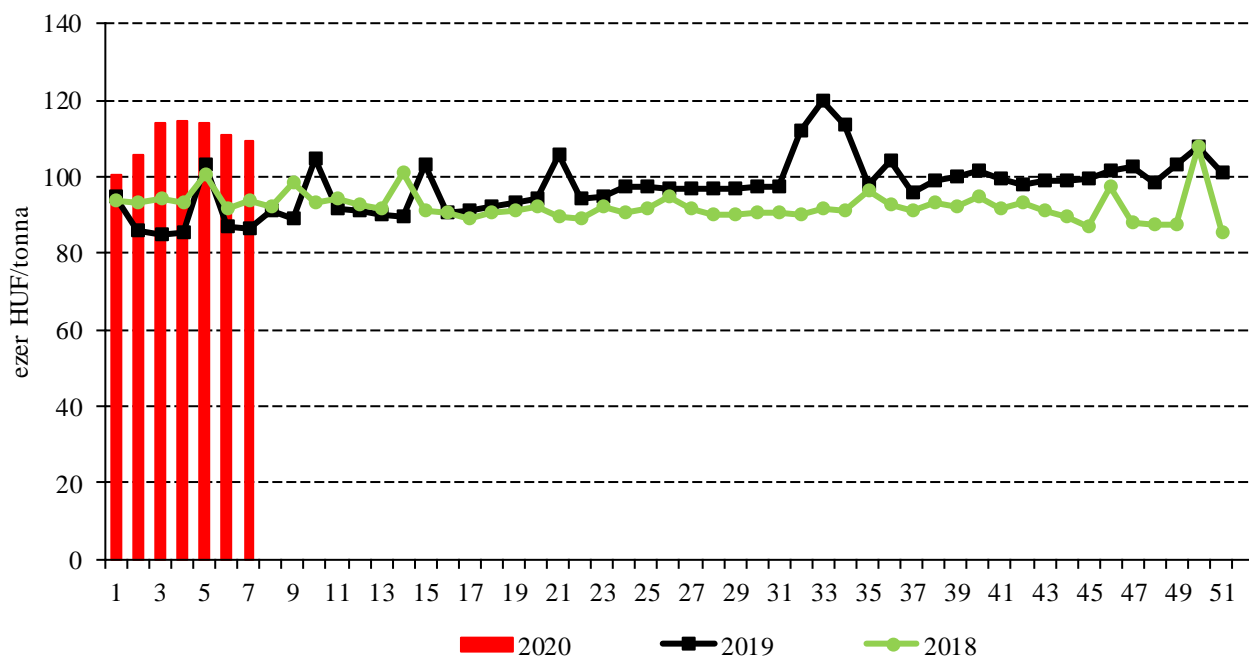
17. táblázat: **A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2020. február 18.)**

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	723	242 355
Napraforgóolaj (finomított)		913	306 089
Szójaolaj (nyers)		768	257 450
Szójaolaj (finomított)		838	280 931
Napraforgódara	Ausztria	235	78 749
Repcedara		235	78 749

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

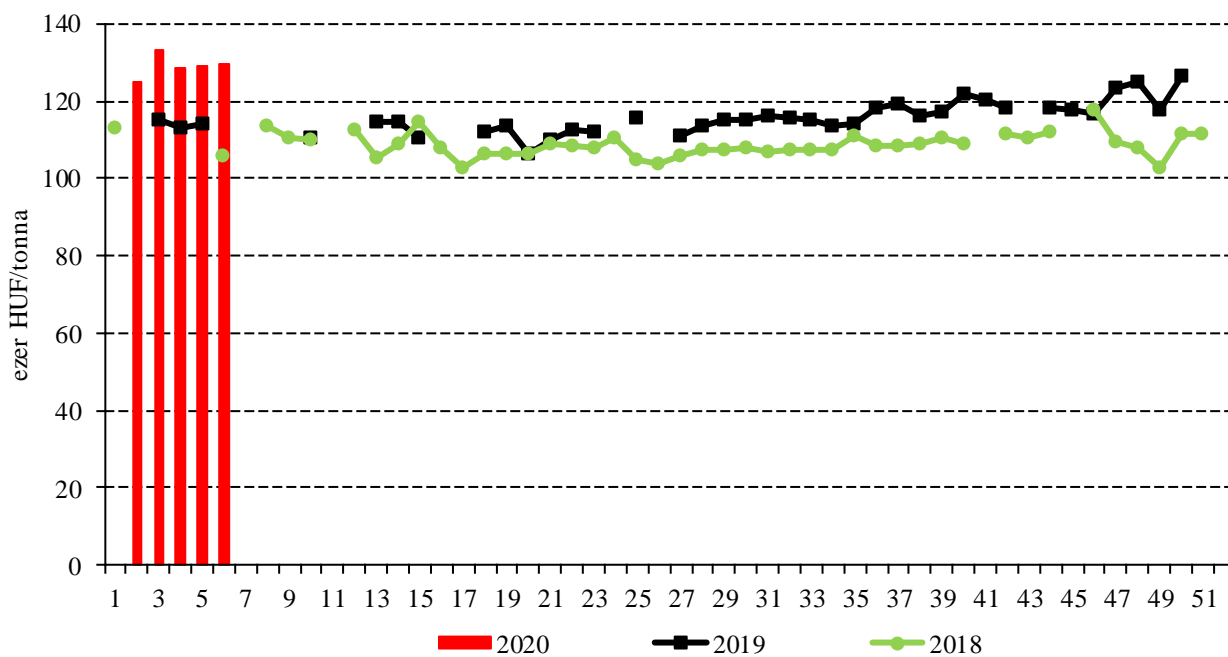
Termelői és kikötői árak

9. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR

10. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR

18. táblázat: Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára

		USD/tonna				
		2020. 02. 01.	2020. 02. 08.	2020. 02. 15.	2020. 02. 22.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	343	347	354	354
		Brazília FOB	340	345	351	346
		EU CIF, USA-ból	n. a.	374	377	380
		EU CIF Brazíliából	n. a.	376	377	378
		Fekete-tenger FOB	384	386	386	384
		Argentína, Up River FOB	349	345	348	352
	DARA	EU CIF Rotterdam	n. a.	363	358	360
OLAJ	EU FOB ^{a)}	661	678	676	670	
REPCE		Franciaország FOB Moselle	443	437	436	436
		EU, 00 CIF Hamburg	n. a.	447	437	441
	MAG	Ausztrália FOB	446	440	442	444
		Kanada FOB	373	370	373	375
		Ukrajna FOB	435	432	421	435
	DARA	EU FOB Hamburg	n. a.	244	245	243
	OLAJ	EU FOB Hollandia	n. a.	905	902	904
NAPRAFORGÓ		EU CIF Amszterdam	n. a.	435	435	425
	MAG	EU FOB Bordeaux	423	424	409	405
		Ukrajna FOB	405	405	395	400
	DARA	Ukrajna DAF	n. a.	210	208	208
		Ukrajna FOB	205	205	205	205
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	n. a.	785	755	755
	Fekete-tenger FOB	n. a.	740	725	705	
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	n. a.	820	760	715	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), DAF – Delivered at Frontier (határra szállítva); CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

^{a)} Átszámolva az EKB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Európai Bizottság, IGC

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2019. 7. hét	2020. 6. hét	2020. 7. hét	2020. 7. hét/ 2019. 7. hét (százalék)	2020. 7. hét/ 2020. 6. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	–
	HUF/tonna	–
Napraforgódara	tonna	7 953	4 868	4 800	60	99
	HUF/tonna	66 967	61 747	60 108	90	97
Nyers repceolaj	tonna	–	–	–	–	–
	HUF/tonna	–	–	–	–	–
Repcedara	tonna
	HUF/tonna

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

20. táblázat: A full-fat szója, a szójadara és a szójaolaj feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

	Mértékegység	2020. 6. hét	2020. 7. hét
Full-fat szója	tonna	191	173
	HUF/tonna	130 572	127 688
Szójadara	tonna
	HUF/tonna
Szójaolaj	tonna	–	...
	HUF/tonna	–	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: Full-fat szója: 33% fehérje, 12% olaj, max. 12% víz. Szójadara: Low-Pro, Mid-Pro, High-Pro összesítve. Az ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: NAIK AKI PÁIR

21. táblázat: Az importból származó szójabab és szójadara behozatali ára Magyarországon

Mértékegység	2020. január	
	Szállítás ideje: 2020. január–2020. március	
Szójabab (GM-mentes)	tonna	...
	HUF/tonna	...
Szójadara (GM) ^{a)}	tonna	8 600
	HUF/tonna	107 774
Szójadara (GM-mentes)	tonna	...
	HUF/tonna	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

^{a)} Származási ország: GM szójadara (FCA Koper) – Brazília/nem jelölt

Forrás: NAIK AKI PÁIR

22. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2018. január–november	2019. január–november	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	651,36	850,01	130,5
	1206 Napraforgómag	433,38	492,98	113,8
	2304 Szójadara	112,70	104,45	92,7
Import	1205 Repcemag	84,85	49,61	58,5
	1206 Napraforgómag	141,90	145,79	102,7
	2304 Szójadara	395,40	397,81	100,6

Forrás: KSH

23. táblázat: **A világ olajmagnérlege**

millió tonna

	USDA		Oil World		Tallage	
	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2018/2019 ^{a)}	2019/2020 ^{b)}	2019/2020 ^{a)}	2020/2021 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	359	339	359	343	338	356
Felhasználás	298	304	344	349	350	356
Export	148	152	151	152	152	154
Import	145	151	147	153	152	154
Zárókészlet	111	99	108	101	108	108
REPCEMAG						
Termelés	72	68	65	62	68	71
Felhasználás	71	69	64	64	71	72
Export	15	15	15	15	15	16
Import	14	15	15	15	15	16
Zárókészlet	8	6	10	8	6	6
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	51	54	52	55	54	53
Felhasználás	50	54	52	55	54	54
Export	3	3	3	3	3	3
Import	3	3	3	3	3	3
Zárókészlet	3	3	4	4	4	4

^{a)} Előzetes adat.^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Cukorpiaci jelentés

A fehércukor világpiaci átlagára 2020 januárjában 350 euró/tonna volt, 10 százalékkal nőtt a decemberihez képest. A londoni árutőzsdén (*LIFFE*) a fehércukor fronthavi jegyzése január 6–21. időszakában 414 (*USD*)/tonnáról ingadozások mellett 423 dollár (*USD*)/tonnára emelkedett. A New York-i árutőzsdén (*ICE*) a nyerscukor fronthavi jegyzése 325 dollár/tonnáról 344 dollár/tonnára nőtt ugyanekkor.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unióban a fehércukor átlagára 2019 decemberében 342 euró/tonna volt, 2 százalékkal emelkedett az egy hónappal korábbihoz képest. Az Európai Unió a fehércukor feldolgozóinak árát adatvédelmi okokból tagországokként nem teheti közzé, ezért a tagországok jelentett adataiból három regionális átlagát képez és azt hozza nyilvánosságra. Októberben az 1. régió (Ausztria, Csehország, Dánia, Finnország, Magyarország, Litvánia, Lengyelország, Svédország, Szlovákia) átlagára 357 euró/tonna volt. A 2. régióhoz tartozó meghatározó termelő országok (Franciaország, Németország, Hollandia, Egyesült Királyság, Belgium) átlagára ennél alacsonyabb, 326 euró/tonna volt. A déli országokat, Bulgáriát, Spanyolországot, Görögországot, Horvátországot, Olaszországot, Portugáliát és Romániát tömörítő 3. régió átlagára 409 euró/tonna volt, 1 százalékkal nőtt az előző hónaphoz képest.

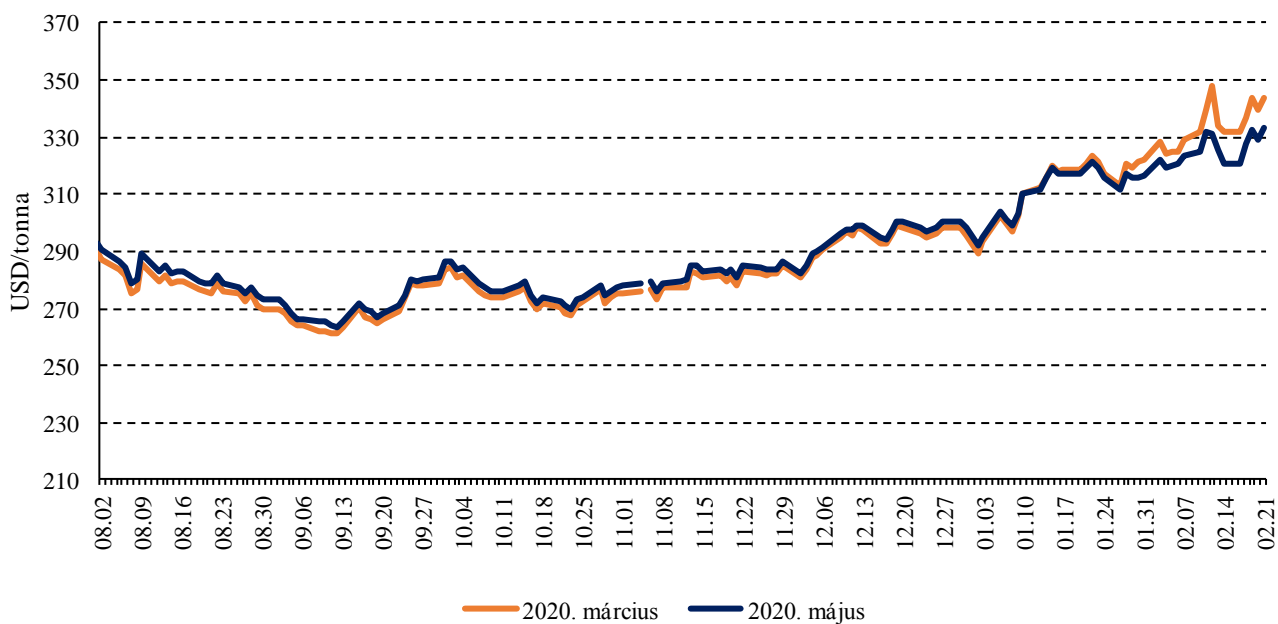
Az Európai Bizottság január 22-ig rendelkezésre álló adatai szerint a közösség cukorimportja a 2019/2020. gazdasági évben 638 ezer tonna volt, nem változott lényegesen a 2018/2019. évi szezon hasonló periódusában beszállított mennyiséghez képest. Az uniós importon belül a vámmentes *EPA/EBA* (Európai Partnerségi Megállapodások/„Mindent, csak fejevert ne!”) megállapodások keretében érkező cukorimport a 2019/2020. gazdasági évben 349 ezer tonna volt február 18-ig és az EU összes cukorimportjának 55 százalékát adta. Különösen a Szváziföldről beérkező mennyiség nőtt meg, ami az összes *EPA/EBA* import 19 százalékát tette ki a megfigyelt időszakban. A *WTO*-kvóták közül a

11 euró/tonna vámtételű, ideiglenes brazil kontingens (78 ezer tonna) teljes mértékben kimerült, a Balkánkvóta kihasználtsága 14 százalékos volt. Az Európai Unió által a cukorra biztosított 2019. évi 177 ezer tonna kedvezményes vámkontingenst Közép-Amerika 98 százalékban használta ki január 23-ig, a Dél-afrikai Köztársaság pedig a 150 ezer tonnás mennyiség 96 százalékát hívta le. Az ukrán vámkontingenst (20 ezer tonna) teljes mértékben kihasználták.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unió cukorkivitele 291 ezer tonna volt 2020. január 22-ig a 2019/2020. gazdasági évben, ami az előző szezon hasonló időszakában exportált mennyiségnek 38 százaléka. A cukor 23 százalékát Izraelbe, 11 százalékát Egyiptomba és 10 százalékát Norvégiába szállította az unió. A fehércukor exportára 2019 novemberében átlagosan 353 euró/tonna volt, nem változott lényegesen az egy hónappal korábbihoz képest (354 euró/tonna).

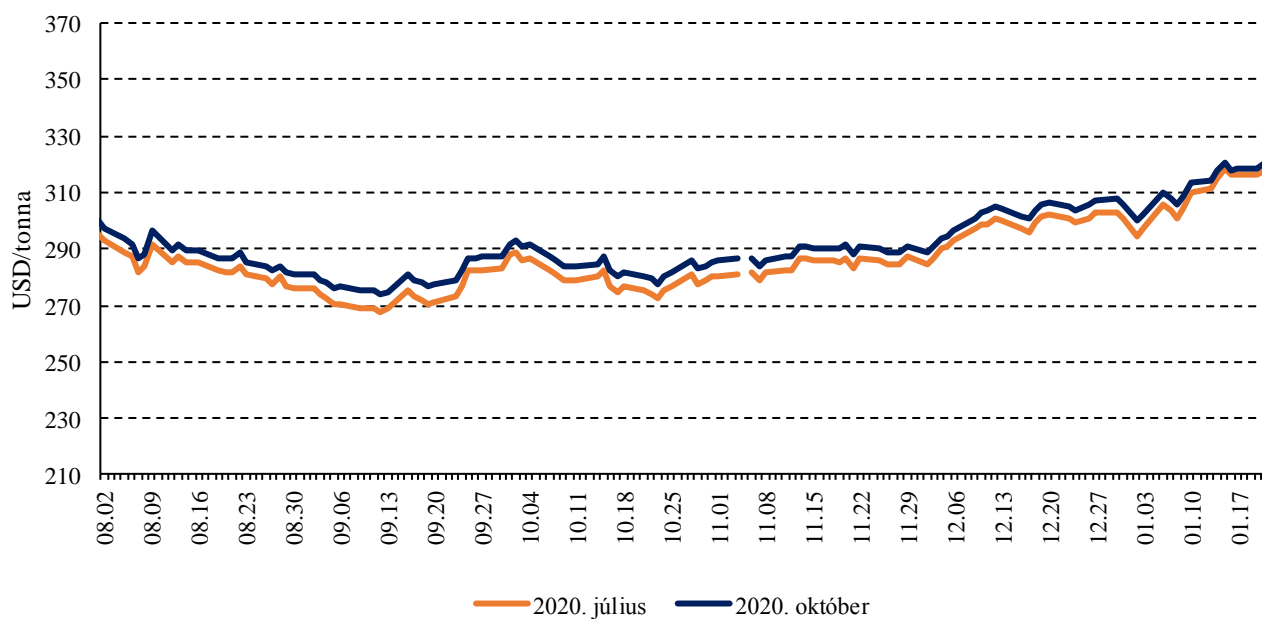
A KSH előzetes adatai alapján Magyarországon 14,1 ezer hektárról takarították be a cukorrépat 2019-ben, 11 százalékkal kisebb területről, mint 2018-ban. A szeptemberi aszály következményeként a termelők mindössze 821 ezer tonna cukorrépat takarítottak be, 14 százalékkal kevesebbet az előző évinél. A cukorrépa termésátlaga 58,4 tonna/hektár volt, ami a 2018. évinél 3,9 százalékkal alacsonyabb. Az Eurostat előzetes adatai szerint a cukorrépa betakarított területe Lengyelországon kívül az összes tagállamban csökkent 2019-ben 2018-hoz képest. A legnagyobb cukorrépa-termesztő tagállamok közül Franciaországban 446 ezer hektárról takarították be a cukorrépat 2019-ben, 8 százalékkal kisebb területről, mint egy évvel korábban. Németországban a cukorrépa termőterülete 1 százalékkal 408,7 ezer hektárra zsugorodott. A legmagasabb hozamokat Nyugat-Európában érték el 2019-ben: Spanyolországban 95 tonna/hektár, Franciaországban 83,3 tonna/hektár, Hollandiában 82,4 tonna/hektár, Belgiumban 82 tonna/hektár.

11. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I. (2019–2020)

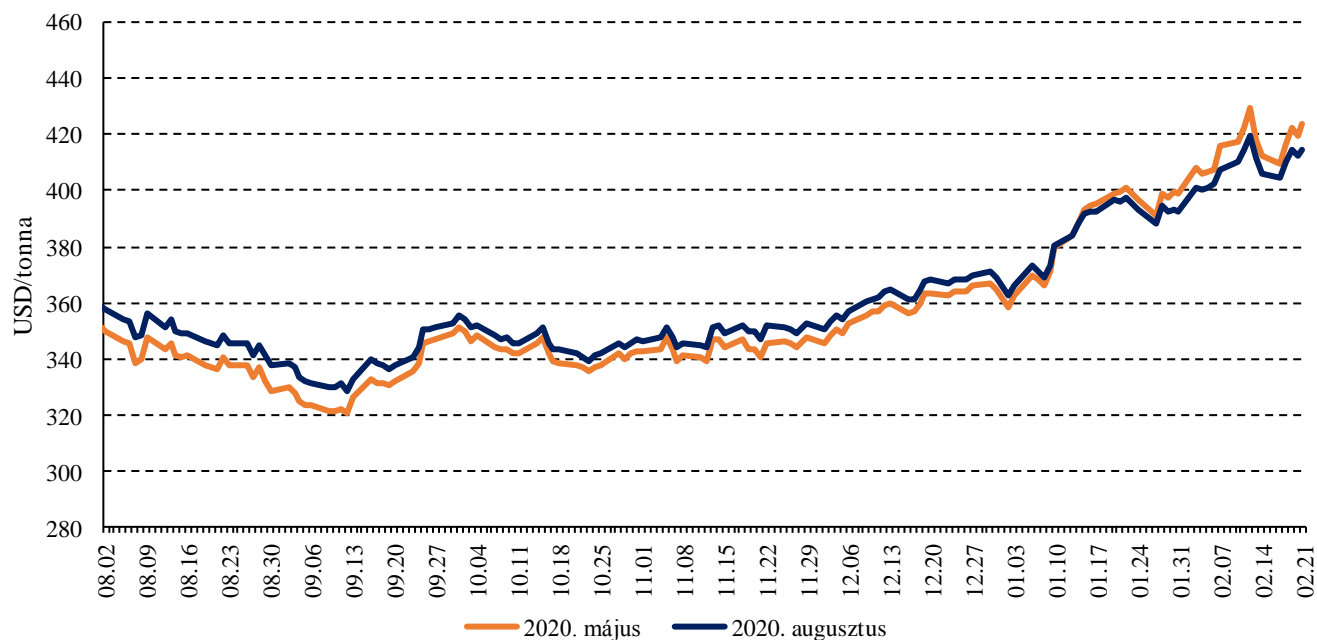
Forrás: ICE

12. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II. (2019–2020)

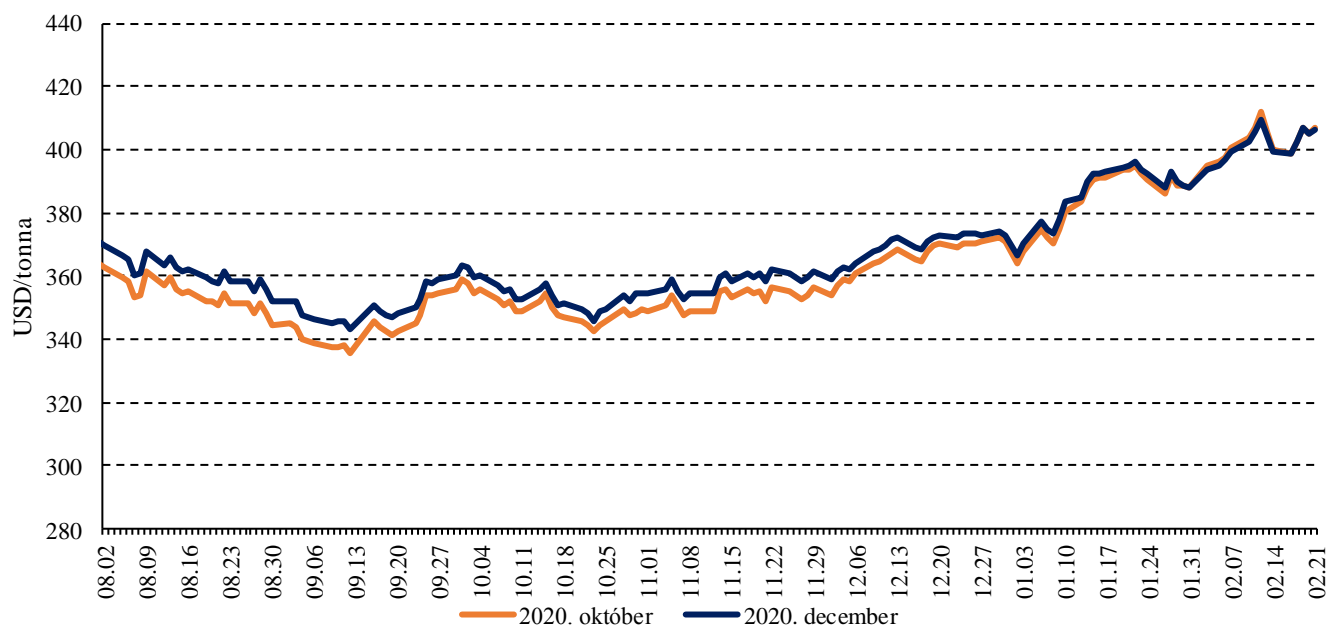
Forrás: ICE

13. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I. (2019–2020)

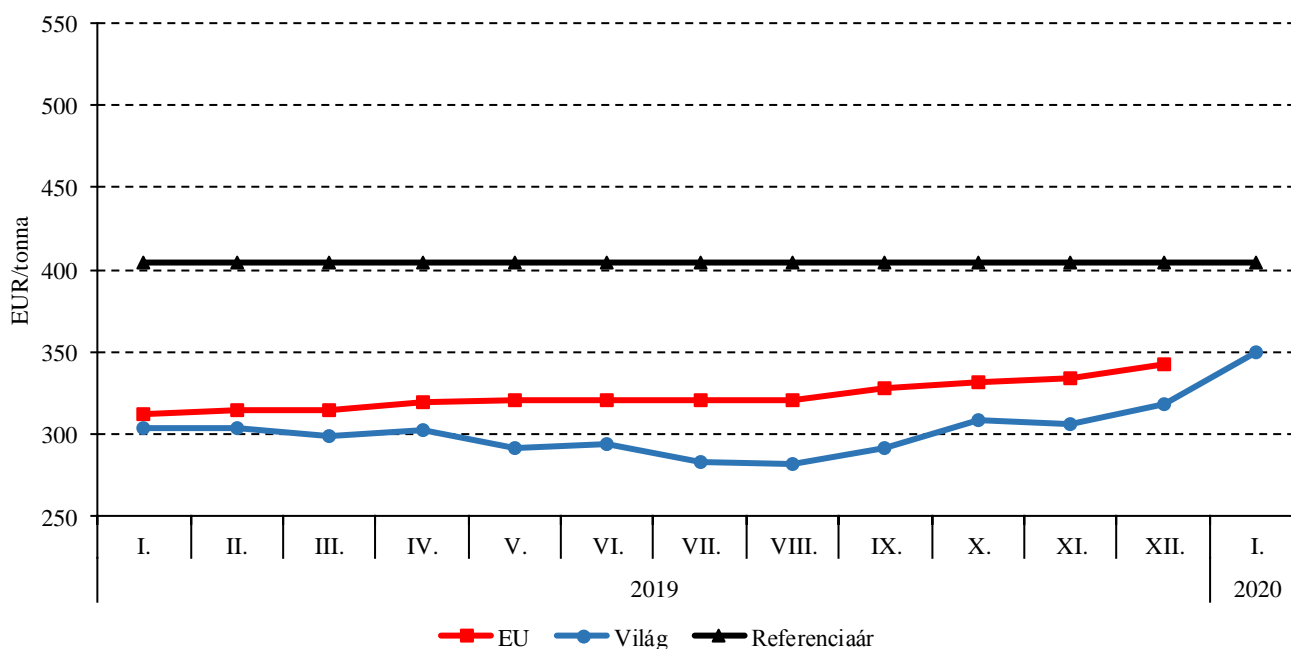
Forrás: LIFFE

14. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II. (2019–2020)

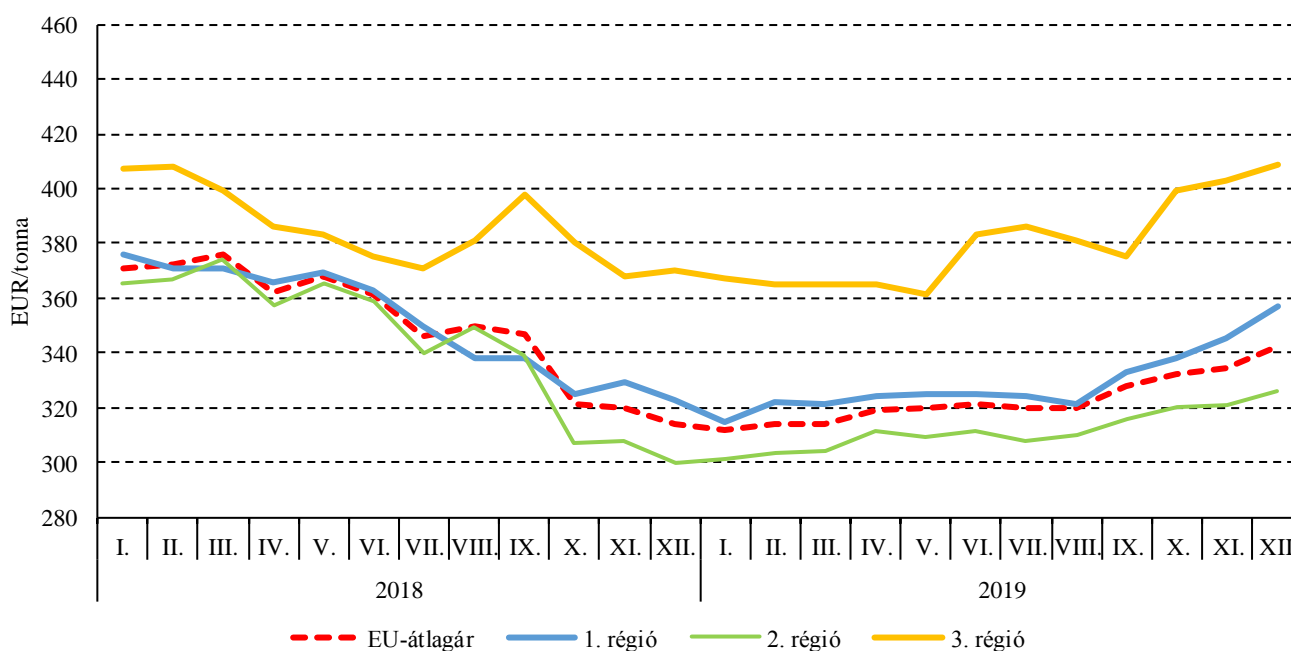
Forrás: LIFFE

15. ábra: A cukor világsi, uniós és referenciaára (2019–2020)

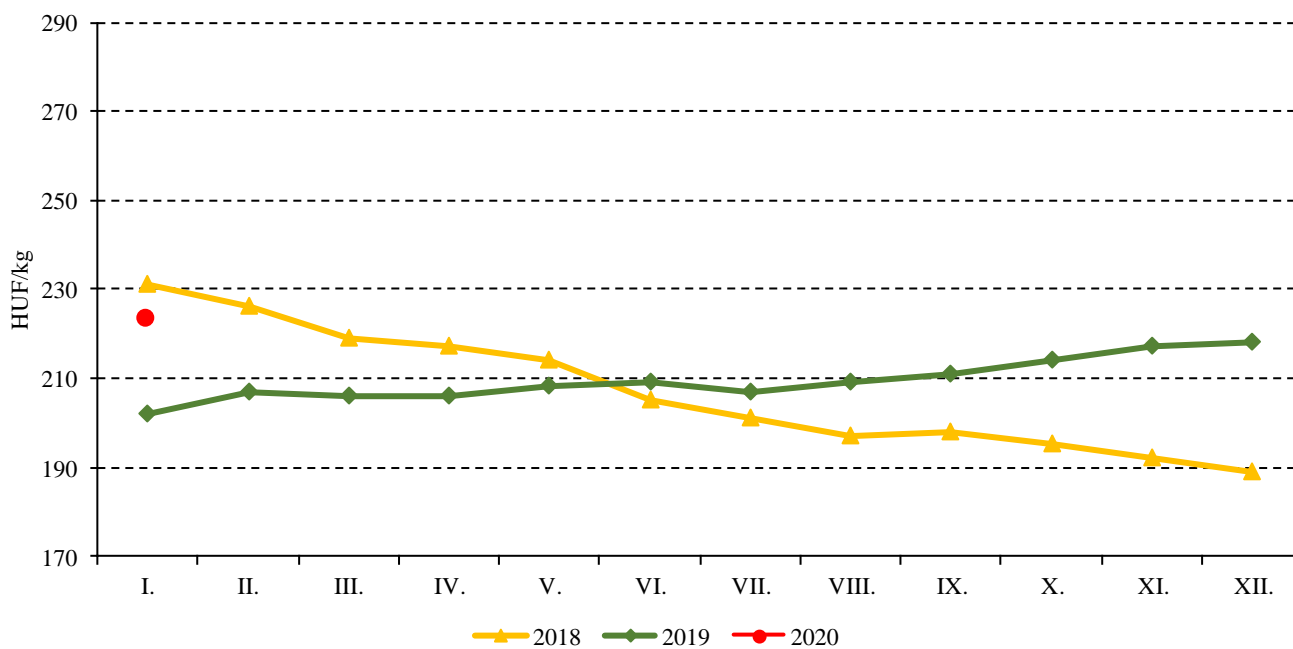
Forrás: Európai Bizottság

16. ábra: A fehércukor átlagára az Európai Unióban (2018–2019)

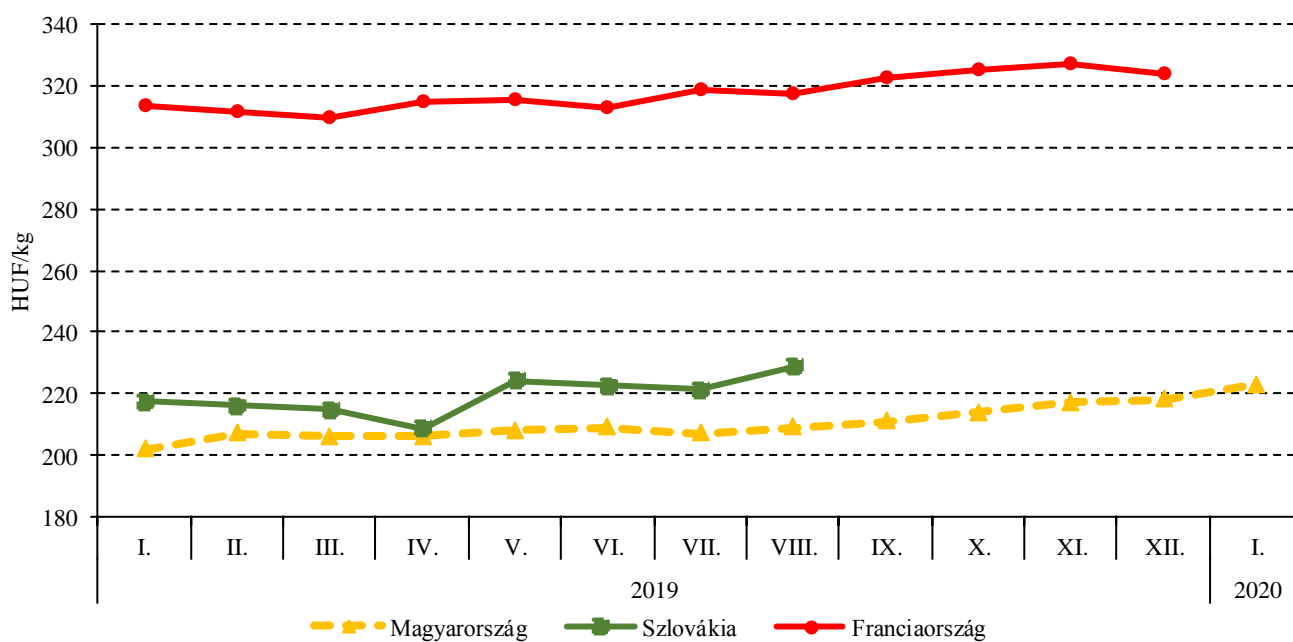
Megjegyzés: 1. régió: AT-CZ-DK-FI-HU-LT-PL-SE-SK; 2. régió: BE-FR-UK-NL; 3. régió: BG-ES-GR-HR-IT-PT-RO.
 Forrás: Európai Bizottság

17. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára Magyarországon (2018–2020)

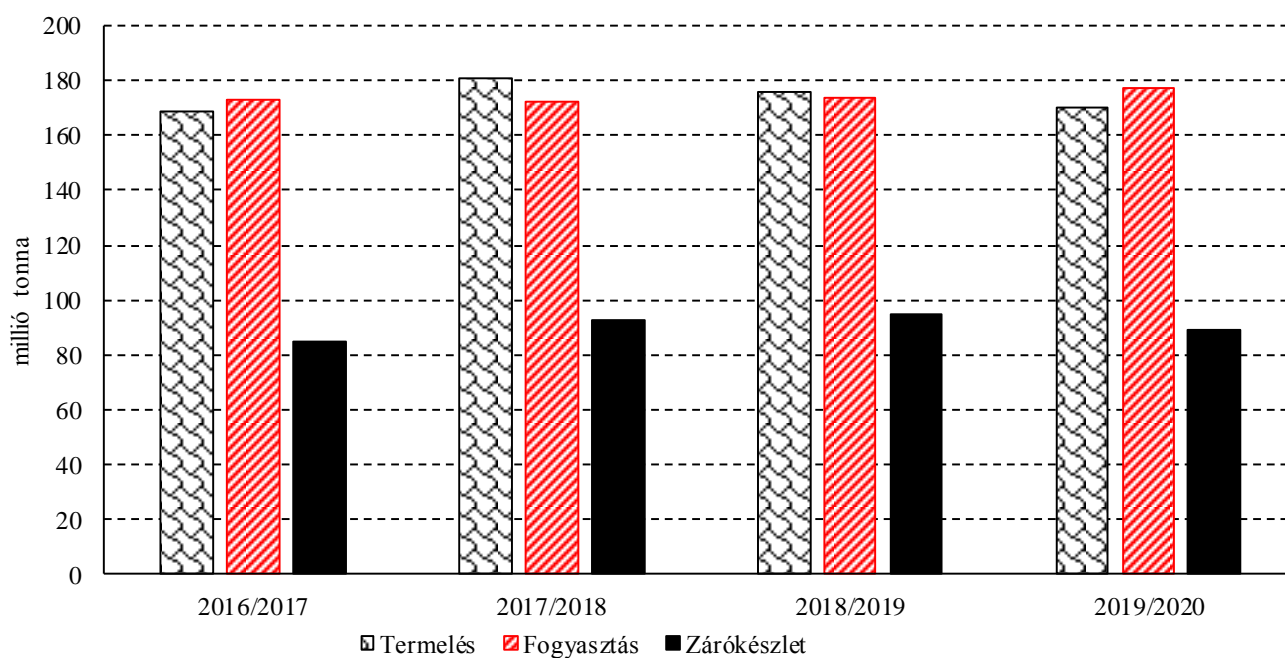
Forrás: KSH

18. ábra: A kristálycukor havi fogyasztói ára az Európai Unió néhány tagországában (2019–2020)

Forrás: Magyarország, Szlovákia és Franciaország statisztikai hivatalai

19. ábra: A globális cukortermelés, -fogyasztás és a zárókészlet várható alakulása

Forrás: Európai Bizottság/ISO

24. táblázat: A cukorrépa termésátlaga az Európai Unióban

	2018	2019 ^{a)}	Az elmúlt öt év átlaga	2019/ elmúlt öt év átlaga (százalék)	2019/2018 (százalék)
EU	68,9	71,3	75,1	94,9	103,5
Ausztria	68,8	70,7	73,9	95,7	102,8
Belgium	82,8	82,0	83,7	98,0	101,0
Csehország	57,5	61,4	64,4	95,4	106,7
Németország	63,3	71,1	75,0	94,7	112,0
Dánia	61,5	69,2	65,9	105,0	113,0
Spanyolország	81,3	81,8	90,3	90,7	100,6
Finnország	36,3	40,5	38,0	106,7	112,0
Franciaország	81,6	81,2	88,6	91,6	99,5
Horvátország	54,8	67,4	62,6	107,6	123,0
Magyarország	60,8	65,9	64,3	102,5	108,4
Olaszország	64,0	59,3	62,2	95,2	92,7
Litvánia	57,2	51,6	55,8	92,5	90,3
Hollandia	76,4	84,0	83,8	100,3	110,0
Lengyelország	59,9	55,2	60,5	91,2	92,1
Románia	38,0	44,1	41,0	107,7	116,0
Svédország	55,3	65,5	64,0	102,4	119,0
Szlovákia	59,9	59,1	60,4	97,9	98,7
Egyesült Királyság	66,7	75,5	72,9	103,6	113,0

^{a)} Előrevetítés.
Forrás: Európai Unió

25. táblázat: Az Európai Unió cukormérlege (2010–2030)

	millió tonna												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Cukorrépa-termelés	105,2	125,0	114,1	109,0	131,0	101,9	112,4	142,8	126,2	127,9	124,4	125,4	126,9
EU15	87,6	104,7	93,5	88,8	106,7	84,6	89,0	117,0	104,4	104,8	101,9	102,8	104,2
EU13	17,6	20,3	20,6	20,2	24,3	17,3	23,4	25,8	21,8	23,1	22,5	22,6	22,8
Cukortermelés ^{a)}	16,1	18,9	17,5	16,7	19,5	14,9	16,8	21,1	18,6	18,8	18,4	18,7	19,3
Cukorkvóta	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	13,6	15,6	14,2	13,5	15,8	12,3	13,3	17,3	15,2	15,4	15,0	15,3	15,8
EU13	2,5	3,3	3,3	3,2	3,7	2,6	3,5	3,9	3,4	3,5	3,4	3,5	3,5
Felhasználás	18,9	19,0	19,0	19,1	19,4	18,5	17,7	18,6	18,5	18,3	18,3	18,0	17,7
Import	3,4	3,3	3,6	3,1	2,7	2,9	2,4	1,3	1,3	1,5	1,5	1,5	1,2
Export	1,0	2,1	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	3,3	2,1	2,0	1,8	2,2	2,8
Nyitókészlet ^{b)}	1,6	1,2	2,4	3,2	2,6	4,0	1,9	2,2	2,7	1,9	1,9	1,8	1,9
Zárókészlet ^{b)}	1,2	2,4	3,2	2,6	4,0	1,9	2,2	2,7	1,9	1,9	1,7	1,8	1,9
EU cukorár (EUR/tonna)	515,0	679,0	722,0	602,0	432,0	430,0	488,0	386,0	389,0	423,0	403,0	394,0	401,0
Világpiaci ár (EUR/tonna)	543,0	440,0	392,0	344,0	283,0	416,0	429,0	314,0	307,0	356,0	358,0	358,0	363,0

^{a)} A cukortermelés és az előző évi átmenőkészletek összege, nem tartalmazza az etanolkészletet.

^{b)} A készletek tartalmazzák az előző évről átvitt mennyiségeket.

Forrás: Európai Bizottság

26. táblázat: Az Európai Unió izoglükózmérlege (2010–2030)

	millió tonna												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030
Termelés	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	0,7
EU15	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3
EU13	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,7	0,8	0,5
Izoglükózkvóta	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Izoglükóz-felhasználás	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,7	0,9	1,0	0,7
Import	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0

Forrás: Európai Bizottság

